

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 5 sierpnia 2024 r.

ZP-KNPS.431.6.21.2024.AK

Pani
Izabela Łuków
Dyrektor
Dolnośląskiego
Ośrodka Polityki Społecznej
we Wrocławiu

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 5 - 6 czerwca 2024 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285 ze zm.) zespół kontrolerów: Agnieszka Kukuryka-Szymuś – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu oraz Monika Broniszewska – starszy inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Dolnośląskim Ośrodku Polityki Społecznej we Wrocławiu, mieszczącym się przy ul. Trzebnickiej 42/44, 50-230 Wrocław z zakresu realizacji zadań samorządu województwa wynikających z ustawy oraz zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 5 czerwca 2024 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 19 grudnia 2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2024 r.

Uchwałą Nr 127/III/07 z dnia 1 lutego 2007 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego powołał z dniem 2 lutego 2007 r. Pana Piotra Kłaga na stanowisko Dyrektora Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej we Wrocławiu. Z dniem 31 maja 2023 r. zgodnie z § 1 Uchwały Nr 6911/VI/23 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 15 maja 2023 r. rozwiązano stosunek pracy z Ww.

Od dnia 1.06.2023 r. jednostką kieruje Pani Izabela Łuków zatrudniona na stanowisku Dyrektora DOPS w drodze § 1 Uchwały Nr 6912/VI/23 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 15 maja 2023 r.

W okresie objętym kontrolą Ww. ponoszą odpowiedzialność za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany w dniu 10 lipca 2024 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie pomimo stwierdzonej nieprawidłowości działania Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej we Wrocławiu w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy oraz zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że:

Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej, zwany dalej „DOPS”, jest wojewódzką samorządową jednostką organizacyjną pomocy społecznej nie posiadającą osobowości prawnej, powołaną w celu realizacji zadań Samorządu Województwa Dolnośląskiego w zakresie polityki społecznej, a w szczególności pomocy społecznej, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, przeciwdziałania przemocy, a także zadań powierzonych na podstawie innych przepisów, porozumień i umów.

Jednostką zgodnie z § 8 ust. 1 Regulaminu Organizacyjnego kieruje Dyrektor przy pomocy dwóch zastępców Dyrektora oraz Głównego Księgowego. W razie nieobecności Dyrektora zastępstwo pełni Zastępca Dyrektora ds. Adopcji, w przypadku nieobecności Zastępcy Dyrektora ds. Adopcji zastępstwo Dyrektora pełni Zastępca Dyrektora. W razie nieobecności obu zastępców Dyrektora zastępstwo pełni upoważniony przez Dyrektora Kierownik działu, o czym stanowi § 8 ust. 4 ww. Regulaminu.

Analiza dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe znajdujących się w aktach osobowych pracowników Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej we Wrocławiu wykazała, że osoby kierujące jednostką, za wyjątkiem Zastępcy Dyrektora DOPS, posiadały wymagane kwalifikacje zawodowe, wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy, tj. wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Zastępca Dyrektora DOPS nie posiada specjalizacji, o której wyżej mowa.

Powierzenie stanowiska Zastępcy Dyrektora DOPS osobie nieposiadającej specjalizacji z zakresu pomocy społecznej nie jest działaniem prawidłowym. Zajmująca

to stanowisko osoba ma zastępować Dyrektora jednostki w czasie jego nieobecności, co zostało określone w Regulaminie Organizacyjnym. Jest więc osobą kierującą jednostką organizacyjną pomocy społecznej w rozumieniu art. 122 ust. 1 ustawy, zatem powinna posiadać co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

DOPS koordynował realizację Dolnośląskiej Strategii Integracji Społecznej na lata 2021-2030, przyjętej Uchwałą Nr XXXVII/734/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 września 2021 r., będącej integralną częścią Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030. Cele określone w Strategii realizowano przez programy wojewódzkie, projekty oraz zadania strategiczne, wśród których wymienić można:

- Program współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku w 2023 r. przyjęty Uchwałą Nr L/1018/22 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 października 2022 r.;
- Program współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na Dolnym Śląsku w 2024 r. przyjęty Uchwałą Nr LXI/1270/23 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 9 listopada 2023 r.;
- Dolnośląski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024 przyjęty Uchwałą Nr XLV/879/22 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 24 marca 2022 r.;
- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2030 przyjęty Uchwałą Nr 4708/VI/21 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 21 grudnia 2021 r.;
- Wojewódzki Program Wsparcia Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2023-2031 przyjęty Uchwałą Nr 7405/VI/23 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 11 września 2023 r.;
- Regionalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2023-2024 przyjęty Uchwałą Nr 7114/VI/23 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 czerwca 2023 r.;
- Regionalny Program Rozwoju Ekonomii Społecznej w województwie

dolnośląskim na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 r. przyjęty Uchwałą Nr 7646/VI/23 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 31 października 2023 r.

W okresie objętym kontrolą Samorząd Województwa Dolnośląskiego nie prowadził publicznych szkół służb społecznych, ale w ramach szkolenia zawodowego kadr pomocy społecznej organizowano liczne szkolenia.

Samorząd Województwa Dolnośląskiego nie posiada odrębnego dokumentu pod nazwą regionalny program pomocy społecznej wspierający samorządy lokalne w działaniach na rzecz ograniczania ubóstwa, ale wspiera samorządy lokalne w przeciwdziałaniu ubóstwu i wykluczeniu społecznemu w ramach programów operacyjnych współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, głównie z Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021 – 2027.

W okresie objętym kontrolą Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej we Wrocławiu prowadził monitoring głównych zjawisk społecznych i problemów pomocy społecznej występujących na terenie województwa dolnośląskiego. Podstawowym źródłem danych diagnostycznych były informacje pochodzące z CAS, zgromadzone w ramach Oceny Zasobów Pomocy Społecznej. DOPS korzysta również z dostępnych statystyk publicznych, w tym z danych statystycznych zgromadzonych w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, a także badań, opracowań i analiz GUS odnoszących się do województwa dolnośląskiego oraz Polski. Źródłem informacji analityczno-diagnostycznych była też sprawozdawczość z zakresu pomocy społecznej dostępna w systemie CAS.

Dokumentem, w którym zawarto, m.in. zdiagnozowane problemy społeczne i w oparciu, o który prowadzony jest ich systematyczny monitoring jest Dolnośląska Strategia Integracji Społecznej na lata 2021-2030. Niniejsze aspekty poruszają również programy wojewódzkie, opracowane na lata 2021-2030, a wśród nich, m.in. Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2030 oraz Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2021-2031.

Samorząd Województwa inspirował i promował nowe rozwiązania w zakresie pomocy społecznej, m.in. poprzez:

- 1) Działania na rzecz wzmacniania potencjału rodzin dolnośląskich oraz przeciwdziałania negatywnym skutkom zmian demograficznych;

- 2) Realizację Wojewódzkiego Programu „NESTOR”;
- 3) Portal Dolnośląska Mapa Wsparcia Społecznego;
- 4) Realizację, wspólnie z 11 instytucjami z Europy Centralnej, projektu, pn. „Partnerstwo publiczno-prawne na rzecz ekonomii społecznej i solidarnej”.

Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej koordynuje działania na rzecz ekonomii społecznej wynikające z przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej, tj.:

- przygotowuje opinię o przebiegu dotychczasowej współpracy pomiędzy ROPS, a OWES funkcjonującymi na terenie województwa dolnośląskiego, wymaganą w procesie akredytacji OWES,
- opracowuje Regionalny Program Rozwoju Ekonomii Społecznej,
- Koordynuje pracę Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej.

Działania, o których wyżej mowa realizowane są również w ramach projektów dofinansowanych ze środków zewnętrznych.

W okresie objętym kontrolą Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej sporządzał sprawozdania z realizacji zadań w zakresie pomocy społecznej i przysyłał je Wojewodzie Dolnośląskiemu.

Ocena zasobów pomocy społecznej, o której mowa w art. 16a ustawy, za 2022 r. została przekazana do Przewodniczącego Sejmiku Województwa w dniu 26 czerwca 2023 r., po wcześniejszym zatwierdzeniu przez Zarząd Województwa w drodze Uchwały Nr 7065/VI/23 z dnia 20 czerwca 2023 r. Dokument w dniu 18 lipca 2023 r. przekazano do Wojewody Dolnośląskiego. Ocena za 2023 r., na pierwszy dzień kontroli, tj. 5.06.2024 r. była w trakcie opracowywania.

Pismem znak: DFU.071.47.2024 z dnia 12 lipca 2024 r. Dyrektor DOPS poinformował o sporządzeniu oceny zasobów pomocy społecznej za 2023 r. i zatwierdzeniu dokumentu Uchwałą Nr 179/VII/24 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 24 czerwca 2024 r.

Sejmik Województwa Dolnośląskiego w ramach podejmowanych Uchwał w sprawie budżetu Województwa Dolnośląskiego, zapewnia środki finansowe

na utrzymanie Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej, w tym na wynagrodzenia dla pracowników.

Samorząd Województwa Dolnośląskiego rozwijał infrastrukturę usług aktywizacji, integracji oraz reintegracji społecznej i zawodowej na rzecz osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, m.in. w oparciu o zapisy ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie poprzez przygotowywanie dokumentacji dla samorządu, który zleca na jej podstawie, zarówno ze środków BWD jak i PFRON, organizacjom pozarządowym realizację zadań z zakresu aktywizacji i integracji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami. Zadania zlecane były w trybie konkursowym jak i pozakonkursowym.

Samorząd Województwa w okresie objętym kontrolą podejmował działania inspirujące i promujące nowe metody działań w zakresie aktywizacji, integracji oraz reintegracji społecznej, zawodowej osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Realizacja niniejszego zadania odbywała się m.in. poprzez:

- promocję i rozpowszechnianie w regionalnych mediach informacji dotyczących innowacyjnych zadań i wydarzeń realizowanych z myślą o uwrażliwieniu społeczności lokalnych na środowisko osób z niepełnosprawnościami,
- umieszczanie informacji w wyżej wskazanym zakresie na stronie internetowej Działu Wsparcia osób Niepełnosprawnych oraz na portalu społecznościowym Facebook „Nie ma barier Dolny Śląsk”,
- przyjęcie i realizację Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej w Województwie Dolnośląskim na lata 2021-2027,
- przyjęcie i realizację Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2023 i 2024,
- realizację Dolnośląskiego Programu Stypendialnego „Sprawny uczeń”.

W okresie objętym kontrolą DOPS wspierał rozwój partnerskiej współpracy pomiędzy samorządami lokalnymi, a podmiotami świadczącymi usługi aktywizacji, integracji oraz reintegracji społecznej i zawodowej na rzecz osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. W ramach realizacji niniejszego zadania organizował spotkania doradcze wspólnie dla samorządów oraz podmiotów ekonomii społecznej, które miały na celu nasilenie współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego oraz

podmiotami ekonomii społecznej, m.in. w zakresie tworzenia lokalnych planów rozwoju ekonomii społecznej, stosowania klauzul społecznych lub społecznie odpowiedzialnych zamówień oraz zlecania zadań podmiotom ekonomii społecznej.

Ustalono również, że Samorząd Województwa wspierał rozwój partnerskiej współpracy pomiędzy samorządami lokalnymi, a podmiotami świadczącymi ww. usługi, m. in. poprzez dofinansowanie rozbudowy i remontu bazy obiektów samorządowych przekazanych w użytkowanie organizacjom pozarządowym, które świadczą usługi na zlecenie samorządu na podstawie zawartych umów.

Ponadto DOPS w ramach realizacji niniejszego zadania podjął współpracę z DWUP, będącym Instytucją Pośredniczącą odpowiadającą za wdrażanie:

- Zadania w ramach Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska 2021-2027,
- Zadania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

W ramach ww. zadań ogłaszano konkursy premiujące współpracę pomiędzy samorządami lokalnymi, a podmiotami świadczącymi usługi aktywizacji, integracji oraz reintegracji społecznej i zawodowej na rzecz osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Działania w powyższym zakresie realizowane były również w trybie pozakonkursowym – w oparciu o art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W okresie objętym kontrolą monitorowano rozwój lokalnej przedsiębiorczości społecznej służącej zwiększaniu aktywności społecznej i zawodowej osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz podejmowano działania mające na celu zwiększenie kompetencji służb zajmujących się obszarami, o których wyżej mowa. Organizowano spotkania doradcze, spotkania z ekspertami dla podmiotów ekonomii społecznej na terenie województwa dolnośląskiego.

Ustalenia kontroli wykazały, że realizowano zadania samorządu województwa określone w art. 21 i 21a ustawy oraz, że Samorząd Województwa nie prowadził innych niż DOPS regionalnych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. Osoba zatrudniona na stanowisku Zastępcy Dyrektora DOPS nie posiada specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Wobec stwierdzonej nieprawidłowości wydaje się następujące zalecenie pokontrolne:

1. Uregulować kwestię zatrudnienia osoby na stanowisku Zastępcy Dyrektora DOPS.
Podstawa prawna: art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.).
Termin wykonania: do 31.07.2025 r.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanego zalecenia pokontrolnego uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższego zalecenia lub przyczynach braku jego realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Olenińska
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Pan Paweł Gancarz
Marszałek Województwa Dolnośląskiego
2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Oddziału Nadzoru i Kontroli
w Pomocy Społecznej
Ewelina Zygmunt